

СЯЛЯНСКАЯ НІВА

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Адрес Рэдакцыі і Адміністрацыі: ВІЛЬНЯ,
ПОЛАЦКАЯ 4. — (WILNO, POŁOZKA 4).
Рэдакцыя адчынена штодын ад 9 да 6 га-
дзіны апрача сьвята.
Газета выходіць раз у тыдэні.

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал.,
на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.

Цана абвестак:
на 1-ай старонцы 30 гр., 2 і 3-й — 25 гр. і на
4-й — 20 гр. за радок дробнага друку у вад-
най палосцы. Жадаючы іншых абвестак паві-
ны звярнуцца да Адміністрацыі.

Дамагаемся памогі!

Мы ведаем, что ў Віленшчыне сёлета вялікі неўраджай. Гэты неўраджай навет пацвярджае і польская адміністрацыя, так нядбалая на ўсе напыя патрэбы. Паводле мэморыялу віленскага вайводы, пададзенага надовечы міністру земляробства і гаспадарсьцівай маесасці, у 39 воласцях віленскага вайводства ураджай збожжа не перавышае 30 процэнтаў (меней як трэцяя часць!) нормальна гуртада, у 27 воласцях не перавышае 50 процэнтаў, у рэшты хістаецца ад 50 да 70 процэнтаў. Польская адміністрацыя прывыкла наагул глядзець на наш край як на такі, з якога можна толькі браць, але нічагусенькі не даваць. Дык калі ўрадовая статыстыка паказвае на такі нягодны стан ураджаю, то запраўды ён ёсьць яшчэ горшы.

Заўсёды і ўсюды гаспадарства мае павіннасць памагаць насяленню, у каторага здарылася стыхійная біда, як неўраджай, паводкі і г. п. Тым вялікшай павіннасць у дадзеным выпадку. Трэба помнеть, што наш край лучыў пад Польшу, будучы зыністожаны сусъветнай вайной, бо пераз нашыя землі ўвесь час праходзіў расейска-німецкі фронт. Далей на нашым краі йшла цяжкая польска-бальшавіцкая вайна з забіраннем у насяленія сілком (балей Палякамі як бальшавікамі) усяляка-га добра дарма або за мізэрныя грашы. Гэтак вычарпанаму краю не дадзена было магчымасці крыху супачыць і падгаць свае раны. Не, на яго быў узвалены вялізарны, нячуваны дагэнуль падатак. З нас бралі, бралі і нічагусенькі не давалі. Але давалі паном і насланым чужніком-асаднікам, зьдзекі каторых над мясцовым насяленнем яшчэ павялічаюць агульную бяду. Дык і бязь неўраджаю мы зусім згелелі. Хто далёка ад народу, няхай калі даведаецца да наших местачковых кірмашоў. Ен тамака пабачыць пагалелы й замораны народ. І перад вайной нашаму народу ня жылося соладка, але так, як цяперака, яшчэ ніколі ня было; тыя што тады былі достатнімі (заможнымі) гаспадарамі, цяпер выглядаюць галечамі, ледзь не жабракамі.

Дадайма да гэтага яшчэ бязупынныя зьдзекі паліці і ўсялякай адміністрацыі і будзем мець запраўданае пекла. А да гэтага ўсяго яшчэ сёлета вялікі неўраджай! І неўраджай гэты прычыніла нам не адна прырода. Да значайніх меры вінна тут тая-ж польская адміністрацыя, бо высілены ёю народ ня мог весьці, як належыць, свае гаспадаркі. Дык патрэбна борздая і вялікай памога няшчаснаму насяленню ад гаспадарства. Паўмерамі тутака нічагусенікі ня зробіш. Мала якіх грамадзкіх рабочаў, дзе змаглі-бі крыху зарабіць найблей некалькі тысячаў чалавекаў, а рэшта асталіся-бі галоднымі, мала тутака павераў-пазыкаў (з чаго іх аддаваць?), а патрэбна помоч шыршай. Наўперед насяленне Ві-

леншчыны павінна быць асвабоджана сёлете ад усялякіх падаткаў. Далей еміна (збожжа і іншое), патрэбнае на працьціцё, павінна быць дадзена насяленню дарма, а не на павер ці на пазыку; так сама дарма павінна быць дадзена збожжа на сяўбу на вясну 1927 г.

Памогу канечно павінна дастаць беларускае сялянства, а не адны толькі паны й асаднікі.

Гэтакая запраўдная і станаўкал памога пасыпешне патрэбна; народ далей цярпець ня можа.

Максім Прынскі.

ІНТЕРПЭЛЯЦІЯ № 330

паслоў Беларускага Клубу да Пана Міністра Унутраніх Справаў і Пана Міністра Веру і Публічнай Асветы ў справе не-пасведчавання войтам Гарадзейскай воласці, нясьвескага пав. школьніх дэклараціяў.

Сёлета ў верасьні.

Сяляне вёскі Новая Весь, Гарадзейскай вол., Нясьвескага пав., бацькі дзяцей у школьнім веку, выпаўнілі школьнія дэклараціі, згодна з спаўнічым загадам з 7 студня 1925 г. і звязрнуліся да войта Гарадзейскай вол. пасьведчыць подпісы. Каб зрабіць немагчымым падаць школьнія дэклараціі на беларускую школу,войт без паказання прычынаў адмовіўся ад пасьведчання подпісаў.

Дзеля вышпамененага і паклікаючыся на школьнію Уставу з 31.VI. 1924 і на паўнамацніка в. Новая Весь Язэпа Гароха і іншых бацькоў дзяцей у школьнім веку, інтэрпэлянты пытаюцца ў Паноў Міністру:

1) Ці маніцца пакараць войта Гарадзейскай вол. за сабатаж школьнай уставы?

2) Ці маніцца выдаць загад, каб пасьведчавалі школьнія дэклараціі і каб была адчынена беларуская школа ў в. Новая Весь?

Інтэрпэлянты

Варшава, 24 верасьня 1926.

ПРАМОВА

пасла кс. А. Станкевіча ў Сойме 24.IX.1926.

Сойм — нявысокі.

Высокі Сойме! Ходзь ня ведаю, чаму яго высокім называю. Быць можа падлягаючы праву інэрціі або дзеля прывычкі, бо ўсе-ж кажуць, што гэты Сойм зусім ня ёсьць высокі, усе кажуць, што ён пічога ня варт, да пічога нязадатны. Дык я гэтак думаю (Голос з лева: Скуль гэтаке прыпушчэнне?). Калі-ж бліжэй над гэтым затрымацца, то запраўды пераканаемся, што так ёсьцы!

І ўсе гэта думаюць; так, а ня начай думаеце і Вы, Панове Паслове!

Сойм і бізун.

Наўперед, калі зьвернем увагу на адносіны Сойму да Ураду і наадварот, то зусім аб

гэтым пераканаемся. Бо Сойм тарнуецца да Ураду ў такі спосаб, што прыслухуецца да яго загадаў, што спаўніе ўсялякія яго загады, ды ня толькі загады, але і хаценьні. Прадбача думкі Ураду (Голос: Як добрае дзіцё...). А гэта дзеля таго, што заўсёды памятае аб тым гісторычным бізуне, якім пан Маршалак Пілсудскі калісь яму пагражаяў. (Голос з права: А якога спалохаўся). Зусім не, скарэй Вы. (Голос той самы: Мы-ж не галасавалі, а Пан галасаваў). Не, мы не галасавалі, гэтага грэху мы за сабой ня маем!

Няморальны адносіны Ураду да Сойму.

З другога боку, адносіны Ураду да Сойму ёсьць ня толькі аномальная, але зусім няморальная. Бо-ж Урад, пры памозе Сойму, хоча закрываецца ад сваіх грахоў на полі палітычным, грамадзкім і іншым.

Праз вусны паслоў бізун гавора.

Як бачым, мой сказ, што памыліўся называючы Сойм высокім, ёсьць зусім праўдзівы і ўсе, з малымі выняткамі, паслове чулі тое саме, прамаўляючы сягодня з гэтай трывуны. Кожны з іх крытыкаваў Урад, крытыкаваў моцна, адважна, але чуць ня кожны казаў, што... ён галасуе за праўзорыум бюджету, бо быццам інтарэсы гаспадарства за гэтим гавораць, а так-же быццам і іншыя рагы гэтага вымагаюць, а запраўды гаварыў праз іх вусны той бізун, той страх!

Гэтым хачу съцвердзіць абсалютную деморалізацыю Сойму, Ураду і, наагул, духовую деморалізацыю ўсяго польскага грамадзянства.

Згоды на скury беларускай.

Тады толькі пануе сардэчная і натуральная гармонія між Соймам і Урадам, калі справа тычыцца скury нацыянальных меншасцяў, а асабліва нашай беднай беларускай скury. Тут усе згаджаюцца! Есьць заўсёды большасць у Сойме, і ўсе падаюць сабе рукі, каб зыністажаць гэты бедны Беларускі Народ, які будзіцца да съвядомага, незалежнага жыцця.

Ужо з гэтага майго становішча, ці барджэй съцвердзяння праўдзівага стану духоўага, у якім апынулася Польшч, можна было-б вывесыці адпаведныя консэквенцыі, а гэтым самым і становішча Беларускага Пасольскага Клубу. Можна было-б зусім ігнараваць і Сойм і Урад, ня браць голасу, не гаварыць.

Гавораць адно, робяць другое.

Бо ня можна рабіць так, як гэта рабіць большасць партыяў польскіх, якія кажуць адно, а рабяць другое; часам кажуць, што ня будуць галасаваць за ўрадовы бюджетныя праекты, а фактычна галасуюць; хваляць п. Маршалка Пілсудскага, а рабяць што іншае, пашырджаючы такім парадкам той моральны хаос, гэнае блуднае кола, якое стварылася ў іх душах.

Аднак ідучы, відаць, за інэрцій, бяру голас, каб пагаварыць, хоць вялікшага сэнсу, вялікшага вагі да гэтага ня прывязаваў ніколі і не прывязаў ціпер.

Есьць яшчэ іншыя рэчы, якія болей умацаваюць мяне ў гэтым перакананні.

Усе польскія ўрады Беларусаў мінаюць.

Усе польскія ўрады і ўрад ціперашні прадстаўляючы дзяржаўныя бюджеты заўсёды міналі Беларускі Народ і яго патрэбы моўчкі; найменшыя вымаганыя нашыя ніколі ня браліся пад увагу; ніколі ўрады не ўстаўлялі на тай найменшай позыцыі фінансовай для нас у дзяржаўны бюджет. Так-же не прыпамінаю сабе таго, здарэння, каб і ў гэтым Сойме хто не будзі палюдзку адносіўся да вымаганняў Беларускага Народу.

І сягодняшні Урад, „апраўлянінікаў“ моральных, Урад, на які, як кажуць, глядзіць Эўропа, так-сама пашоў старымі шляхамі і абсолютна не зъмяніў палітыкі да нас. Дык і тут можна было б зрабіць вывад: нашто-ж гэтая гутаркі, нашто гэтае дурэнне галавы, калі згара-ры ведама, што будзе, калі вядомыя вынікі гэ-тых соймавых спрэчак?! На адзін ківок палцам п. Бартля Сойм будзе паслушны, будзе хадзіць, як па нітцы, спаўняючыя яго загады...

Маршалак звоніць: Пане Пасьль Станке-віч! Кажу так да ксяндза, як і да ўсіх прамоўцаў, якія будуть прамаўляць, каб захацелі зъяніць увагу на тое, што кожнаму паслу пасобку вольна баяцца і быць паслушным. Сойм-жа, як установа, нікога не бацца і ніко-му ня ёсьць паслушным. (Воплескі на левіцы).

Не да Сойму і не да Ураду, а да народу.

Вось-же, апраўляючыся на гэтым, праўду кажучы ня думаю зъяніцца ані да Ураду, ані да Сойму, бо реч ясная, што ўсё гэта было-б дарэмным; ды гаварыць вісельніку аб пятлі і прыкра і ня выпадае. Недабор-жа за трэцяю чэцьверць году ў лічбе 16 з паловай міліёнаў і ўвесе праект бюджетны на апошнюю чэцьверць году ў лічбе 16 з паловай міліёнаў і ёсьць пяцлі, бо тут у значнай меры ёсьць ма-золь ікроў так-же і нашага народу, а як я ска-заў ужо, яго патрэбаў абсолютна тут ня ўзялі пад увагу, яго моўчыкам прайшлі і толькі ця-жар съкіравалі проці нас. Дык кажу гэта толькі да свайго народу, а не да каго іншага!

(Далей будзе).

Із Захадло Беларусі.

Л і с т ы .

Самадум паліцыі.

(Жодзішкі, Вялейскага пав.)

Хто-ж з нас Беларусаў не дастаў тae ці іншае пічаці на сваёй скury з боку ў нас на „Крэсах“ рассваволеных паліцыятаў — ад па-ноў „парадку“ і „моральнасці“, якіх улада да-ходзіць да бесканечнасці. Хто-ж з нас гэтага не адчувае? З пэўнасцю можам сказаці, што кожны шчыры сын напае бацькаўшчыны — Бе-ларусі іх (пячаткі) пераносіў і пераносіць, бо ён-не адракаецца прыродай назначанай яму пра-цы і будзе яе выпаўняць далей, не зважаючы на тое, што на яго галаву лълюнца памні. Г не па-бацца ён гэтага нялюдзакага зъдзеку-тэрору, а яшчэ болей загартуюцца і зробіцца моцным, бы тая скала, якая істнне вякі...

Наўперад маю на ўвесь (увазе) сказаць аб Жодзішнай паліцыі, а асабліва! аб яе адносінах да беларускага руху і наагул да ўсяго нася-лецтва. Калі так ужо наагул сказаць, дык яна (паліцыя) вельмі жорстка адносіцца да Беларусаў і як довал іхній жорсткасці зъяўляюцца тыя нялюдзкія пабоі, якія зносяць нашыя сяляне бяз жаднае прычыны. Часта яны, гэтыя няпрошаныя госьці, увалюцца ў хату, дзе супакойна і па-радкам гуляе моладзь, не падымамошы жадных авантураў, а яны „strōže porządku“, ледзь ад па-глядзу шклянога бoga трymаючыся на нагах (ко-жны раз на вечарынах гэта бывае), нарушаюць заўсёды гэту цішыню сваім нялюдзкім буянь-нем, а найчасцей пабоямі, якія яны робяцца систэматычна. Г часта іхнія зъяўрына злосць, якія істнне вякі...

Наўперад маю на ўвесь (увазе) сказаць аб Жодзішнай паліцыі, а асабліва! об яе адносінах да беларускага руху і наагул да ўсяго нася-лецтва. Калі так ужо наагул сказаць, дык яна (паліцыя) вельмі жорстка адносіцца да Беларусаў і як довал іхній жорсткасці зъяўляюцца тыя нялюдзкія пабоі, якія зносяць нашыя сяляне бяз жаднае прычыны. Часта яны, гэтыя няпрошаныя госьці, увалюцца ў хату, дзе супакойна і па-радкам гуляе моладзь, не падымамошы жадных авантураў, а яны „strōże porządku“, ледзь ад па-глядзу шклянога бoga трymaючыся на нагах (ко-жны раз на вечарынах гэта бывае), нарушаюць заўсёды гэту цішыню сваім нялюдзкім буянь-нем, а найчасцей пабоямі, якія яны робяцца систэматычна. Г часта іхнія зъяўрына злосць, якія істнне вякі...

(Дзеля 20-х угодкаў японага літаратурнага творства).

IV. Спадчына.

„Гэй, родныя песьні! Вы у суме і горы,
„Ці почка пануе, ці сівер давме зімы, —
„Для роднай зямелькі вы — съветныя воры,
„Для роднага краю вы — рапсікі гымы!“

Я. Купала.

Перад год, прыблізна, паслья выходу ў съвет зборніку „Шляхам жыцця“, што зъяўляе-ецца каронай дагэтуляшняга лірыка-эпічнага творства паэты, выбухае эўрапейская, або лепей — съветская вайна.

Як ведама вайна зь яе жахамі ня прыяе развою мастацтва; „Inter bellum silent Musae“, — кажа прыказь (приказка), дык і наш поэт — ў працягу вайны піша надта-ж мала і толькі з пачаткам вялікае ўсходне-эўрапейскае эво-люцыі, пад упрыгам магутнага соціяльнага ўядыму сярод народу беларускага, творства яго-нае, бяручы сілу зь вялікіх падзеяў, ізоў пачынае ажыўляцца, красаваць, выяўляючы да-лейшы духовы рост песьнія.

Гэтак праходзіць некалькі год і вось толькі ў 1922 годзе, амаль што не праз 10 год ад

над нязвіным безбаронным чалавекам даходзіць да безгранічнасці. Вось ведаю некулькі фактаў. Яшчэ вясною так зъблі паліцыяты старога, (здаецца мае 60 год) ды да таго хворага чалавека, Янку Рыдзеля, што проста аж страх. Завёшы на пастарунак, рабілі з ім, што хацелі, і зъдзекаваліся, немяркуючы, як над Хрыстом. За што? Ды проста бяз жаднае віны. Аднаго разу паліцыя спраўляла баль, а ён, як ночы варгаў-нік містэчка, паглядаў праз вакно ў 12 г. у но-чи, як яны скачуць. Дык вось за гэта парадуналі яму так бакі, што ён проста ня мог нормальна хадзіць аж праз цэлы месяц.

Другі высадак падобны здарыўся ў нядзелю 5 верасня.

Местачковая моладзь зладзіла такі, звычайны, можна сказаць, вечар. Паліцыя-ж і тут не асталася нэйтральнай: яна і тут, ведама-ж п'яная, начала чапіца до хлапцоў, навет Антона Рагача паліцыянт Гуркевіч страшна зъбіў. Відаць, што Жодзішная паліцыя ня можа жыць без мардабойства і, каб паказаць нейкі свой асабліві аўтарытэт, ды каб людзі болей іх баяліся, яны паўтараюць гэта час ад часу. А тымчасам, паводле польскай констытуцыі, паліцыя ня мае права зачапіць жаднага грамадзяніна.

У нядзелю 12 верасня гэтае самае зда-рэнне сталася ізоў-жа калі Жодзішак. У гэты дзень, сябры, падцверджанага п. Старастам Гуртка, зладзілі сяброўскую вечарыну. Рантам на гэту забаву ўваліліся два няпрошаныя госьці—паліцыяты: Гуркевіч, а другога прозывішча ня ведаю. Другі—каропенкі, грубенкі, ды, на дада-так, у чырвоных ботах. У хапе быць як найлепшы парадак: некаторыя скакалі, а іншыя, каб не марнаваць дарма часу, знаёмліліся з сцэнічнымі творамі. Гэтым якраз быў сябра Эдвард Чартовіч, я быў у другой хадзе і знаёмі группу сяброў і сябровак з п'есай „Пасланец“. Вельмі не спадабалася гэтае чытанье кніжкі чырвоным ботам, бо штосьці слухаў, слухаў, ды паслья пайшоў і пазваў Гуркевіча, які быў у хапе, дзе скакалі. Паслья такіх казённых зваротаў, як:

„Co pan tu teatr urzędu, czy zabawę? Czy pan masz pozwolenie czytać legalną książkę?“

узялі ды павялі яго як-бы на пастарунак. Але відаць, што я было за што пісаць пратаколу, бо які-ж дурань піша пратаколы за чытанье легальнай кніжкі?

Але паліцыя хацела толькі зъдзекавацца і аказалася тое, што паліцыянт Гуркевіч даў не-калькі разоў па твары сябру Э. Чартовічу. За што? За што? Гэтак робяцца у нас „культурнікі“. Дык бачыце, што ў нас вырабляе паліцыя.

Гароты Беларус.

Добры пісар, а стараста яшчэ лепшы.

(Кухоцка-вольская воласць, Пінскага павету).

У вол. Кухоцкая Воля пісар Красоўскі вялікі п'яніца і хабарнік. Аб яго п'янстве і хабарах пісалі старасту, дык прыедзе стараста Нядзельскі, пераначуе і ўсё добра. Кажуць, што тут вінен ня адзін пісар, але і ягоная харошая і хітрай жонка.

Л. Я.

Войт жыць не дае.

(Любешоўская вол., Пінскага пав.).

У нашай воласці сяляне хацелі закласці свой беларускі гуртак, дык наш войт Любешоўскі вол., Рыгор Тарашчук, хапіц і сам Беларус, але несвядомы, вялікі падлыхнік паном, зъдзекавацца вельмі п'яніца, апалаючыся і вялікім хабарнікам стаў, не пазвале закласці гуртка. Ен кажа: „Калі вы зарганізуете свой гуртак, дык я

зъяўленыя зборніку „Шляхам жыцця“, напісніяр абдору беларускае грамадзянства новы зборнікам сваіх поэзій пад назовам „Спадчына“.

Вялікі, бо лічучы 221 старонак, зборнік гэты, выданы ў Менску Белар. Коопэр. Выдав. Т-вам „Адраджэнне“, запраўды зъяўляе-ецца спадчына колькінанца-дніяне поэтычнай працы песьнія; зъяўляе-ецца ён спадчынай у тым сэнсе, што поэта змисці тут побач з п'янай колькінцай новых лірыкаў і пазмаў, усю тую, даволі значную, астачу свайго творства, якая дзеля тых ці іншых прычынаў не магла быць зъмешчаная ў папярэдніх зборніках.

Дзякуючы гэтаму, у тым, казаў той, „літаратурным архіве“, які прадстаўляе „Спадчыну“, чытар, побач з новымі рэчамі знаходзіць творы поэты і з усіх папярэдніх эпохай ягонага творства, ажно да 1905 году ўлучна! Частка іх відаць была забракавана самым поэтом, іншыя не маглі быць зъмешчаны дзеля тагачасных цэнзурных абставінаў, дзякуючы рэволюцыйнаму зъместу, а яшчэ іншым прам—такі не хапіла тады месца.

Гэткім парадкам „Спадчына“ абыймае вершы з эпохі 1613—1922 год плюс „літаратурны архів“.

Прыглядаючыся гэтому запраўднаму кон-глёмрату поэзіі, якім ёсьць „Спадчына“, у якой першадныя пэрліны поэзіі перамешчаны з ма-

vas пасаджу ў астрог“. Апроч таго, як войт прыедзе ў вёску, то каб зрабіць людзём што добрае, дык не, а ўперад паставі ѹм пляшку гарэлкі і дай каўбасу, масла і съмтаны да яшчэ кажа нацячы бліноў. А калі начуе, ды пасыцілі мяккую пасыплю, паставі ѹм пляшкі гарэлкі і прывядзі дзяўчыну.

Янка Лебядя.

Ад Рэдакцыі: Ни траба слухаць войта, ён за арганізаційне беларускіх гурткоў ня мае права караць. Дамагайцца перавыбараў войта!

НАВІНЫ.

— Беларуская лекцыя. Віленскі Гуртак Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры ладзіць съязг (рад) лекцыяў. У нядзелю 10-га кастрычніка прытыае лекцыю д-р Я. Станкевіч на тэму „Беларускі мусульмане ѹ беларускай літаратуре арабскім пісьмом“. Лекцыя будзе ў залі пры касцёле сьв. Мікалая № 8.

— Спынены выклады на двух вышых курсах земляробскай студыі Універсytetu Сыця-пана Батуры ў Вільні, тое самое зроблена з архітэктураю. Гэтае спыненне сталася з прычынай аканоміцкіх. У Польшчы на войска ѹ паліцыю гроши ё, але на асьвету іх не стае.

— Земляробскаю арганізацыю ѹ нашым краю імкнущца захадзіць у свае руки спалячныя паны—віленскія монархісты. З гэтаю мэтаю яны („Консерватыўная Арганізацыя Гаспадарсьцьвенае працы“) паміж іншым 28 верасня зрабілі ў Вільні інформацыйна-дискусыйна зборку. Каб лягчэй было заваладаць земляробскім арганізацыямі ѹ нашым краю, паны хочуць злучыць іх у вадну арганізацыю. Як ведама, земляробскія арганізацыі Захаднай Беларусі дагэтуль у нас у руках польскіх, катрія і праводзяць перац іх полнізацыю. Гэта-ж, толькі яшчэ ляпей, хочуць рабіць і паны монархісты.

Мы дамагаемся, каб была дадзена магчы-масць стварэння беларускіх земляробскіх арганізацій і каб ім, як дагэтуль адным польскім, урад выдаваў памогу.

— Свята 50-тых угодкаў літаратурнае працы Часлава Янкоўскага было 2 кастрычніка. Часлав Янкоўскі належыць да тых Беларусаў—польскіх пісьменнікаў, што ходзіць і пішуць польскую і лічыць сябе Палякамі, але любяць наш край. У творах Часлава Янкоўскага адбываецца беларускае жыццё. Жадаем паважанаму Юбілянту дальшых удачаў.

— Едуць у Палестыну. 9 кастрычніка едзе ў Вільні 250

жэныне, што было перад 15 лютым 1926 году. Абодва ўрады згадзіліся на пропозыцыю п. Старшыні Рады, але той ня лічны патрэбным да- съедаваць гэтаю справу ў часе паседжаньня Рады 18 сакавіка 1926 г.

Зь вялікім болем чуюся змушаным наказаць Вашай Экспланенцы, што, ня гледзячы на запэўненне польскага ўраду, status quo ante ня быў вернены і войска польскія дагэтуль аста- ецца ў той часцы керноўскага лесу, каторою заняло ў часе стацьёў 17 і 22 лютага, лама- ючы пры гэтых дэмаркацыйнаю лінію.

Дзеля гэтага дазвалюю сабе прасіц Яго Экспланенцы інтэрвэнцыі ў польскага ўраду, каб у раёне Кернова было вернена палажэнне з перад 15 лютага 1926 г.

Прымеце, Пане Генэральны Сэкрэтару, вы- ражэнне майго высокага паважаньня.

Першы дэлегат Літвы на сёмы Зборцы Лігі Народаў".

Літоўска-радавы трактат.

Надовяды падпісаны літоўска-радавы трактат, каторы будзе мець важнае значэнне для абодвых краёў.

Кры́да, зробленая Польшчы ў 1920 г. і непапраўленая дагэтуль, прывяла да гэтага ўмовы, каторая для Польшчы можа мець грэзныя съедамкі (насьледкі).

Тэкст трактату: арт. 1) Мірны трактат 1920 году, каторага ўсе пастановы захавалі поўнаю сілу і незачэпнасць, астаеца асноваю адносінаў паміж ССРС і Літвой; арт. 2) ССРС і Літва забавязаўца ўзаемна шанаваць пры ўсялякіх абставінах тэрыторыяльную суверэннасць, цэласць і незалежнасць абодвых гаспадарстваў; арт. 3) а) параграф аб не нападанію, б) у выпадку, калі-б адна із старонаў, ня гледзячы на сваю мірнаю палітыку, была нападзена з боку аднаго або некалькіх трэціх гаспадарстваў, другая старана забавязаецца не памагаць гэным гаспадарствам; арт. 4) калі траце гаспадарства зробе палітычную ўмову съкіраванаю проці аднае з умоўніцай (аднае із старонаў, што ўмаўляюцца) або ў сувязі з конфліктам, прадбачаным у парагр. 2 арт. 3 або таксама калі адна з умоўніцай ня будзе замешана ў збройны конфлікт, а створыцца коаліцыя трэціх гаспадарстваў з мэтаю аканомічнага або фінансавага байкоту аднае з умоўніцай, дык другая старана ня прыступіць да такой коаліцыі; арт. 5) кожа аб консыльтациі; арт. 6) зацверджанне гэтага трактату павінна настасць у працягу шасціці тыдняў ад яго падпісанія, мене ратыфікацыйных дакументаў будзе ў Коўні; арт. 7) час трывання трактату азначаецца на 5 год, апрача арт. 1 і 2, каторыя трываюць час неазначаны. На пяціх гадох настане аўтоматычнае прадоўжанне на год, калі жадная із старон ня выкажа ўзыходнія пачаць пераговоры аб яго змене.

Тэкст нотаў пры падпісанію літоўска-радавы трактату.

Нота літоўскага прэм'ера Сылжэвіча: (скарочаная) 1) абодва гаспадарствы разглядалі справы звязаныя з належнасцю Літвы да Лігі Народаў, пры гэтых Літоўскі Урад выходзіў, робячы ўмову, зб перакананіем, што прынцыпы арт. 4 ўмовы ня могуць нарушыць забавязанію Літвы перад Лігай Народаў; арт. 2) Літоўскі Урад выказуе перакананіе, што належнасць Літвы да Лігі Народаў ня можа быці перашкодой прыязнаму развою адносінаў з ССРС; арт. 3) (даслоўна): адначасна Літоўскі Урад, маючы на ўвесь географічнае палажэн-

не Літвы, думае, што па дзеялі забавязаніяў, вынікаючыя для Літвы з пакту належнасці яе да Лігі Народаў і згодна з агульнай ідэяй пакту, Літва мае права рэгуляваць усялякія міжнародныя контрасты такім мірным спосабам, каторы найблей адпавядае яе жыццёвым патрэбам.

Нота Чычэрына: кіруючыся жаданнем відзець літоўскі народ, як і іншыя народы, незалежным, што салозны ўрад неадночы выказаў у сваіх выступленнях, а таксама згодна з нотаю радавага ўраду з 5-IV-23 г. да ўраду літоўскага і спачуццём, каторое доля літоўскага народу будзіць у працоўных масах радавага салозу, радавы Урад заяўляе, што факт нарушэння літоўскага граніцы, каторы стаўся проці водлі літоўскага народу, не захістай яго адносінаў да суворэннасці тэрыторыяльне азначанай арт. 2 і ўвагамі да трактату з дня 12 ліпеня 1920 года.

3 Польшчы.

Польскія неспадзеўкі.

Як ведама, просьле таго як правай большасці Сойму была выказана пявера міністру Суйкоўскуму і Младзяноўскуму, прэм'єр Бартэль злажыў кабінет у старым складзе, значыцца з Младзяноўскім і Суйкоўскім. Гэта ўжо было чыстае насыміханне над большасцю Сойму. Тре' было спадзяваціся, што большасць Сойму ізноў выкажы пяверу "новаму" ўраду і што просьле гэтага Сойм будзе распушчаны і будзець назначаны новыя выбары ў Сойм.

Але ня ўсе спадзяваныі спрайдзіліся. Урад Бартлея ізноў мусіў пайсці ў дымісію, але Сойму прэзыдэнт не распусціў. Калі ў Сойме разглядалася прапраўка сэнацкай абзменшанью на 35 (няпоўных) міл. зал. бюджету на апошнюю чэцьверць, дык Сойм гэтаю прапраўку прыняў. Як ведама, раней Сойм зацвердзіў гэты 35 міл. зал. Дык цяпер раздражненне соймавай праўці дайшла да таго, што яна навет выступіла проці свае ранейшай пастановы. Просьле гэтага стала зусім ясна, што ўрад будзе выказана пявера. Урад гэтага не чакаў і сам пайшоў у дымісію. Проці спадзяваньня Сойм ня быў распушчаны, а тварэнне новага ўраду прэзыдэнт даручыў марш. Пілсудскому. Сойм дзеля таго ня быў распушчаны, што кругі Пілсудскага—Бартэля ня прыгатаваны да новых выбараў.

Новы ўрад марш. Пілсудскі ўтварыў у гэтакім складзе:

Прэм'єр і міністар вайсковых справаў — марш. Яз. Пілсудскі; віцэ-прэм'єр і міністар асьветы — проф. Бартэль; мін. унутраных справаў — ген. Славой-Складоўскі; загранічных справаў — Залескі; скарбу — Г. Чаховіч; промыслу й гандлю — Квяткоўскі; земляробства — Незабітойскі; аўтамобильных реформаў — проф. Вітаўт Станевіч; комунікацыі — Рамоцкі; грамадзкіх работ — Марачэўскі; працы і грамадзкіх апекі — Юркевіч; справядлівасці — Мэйштовіч.

Адначасна прэзыдэнт 2 кастрычніка зачыніў сесію Сойму. Новая сесія Сойму будзе ў канцы гэтага месяца.

Напад на пасла Зыдзяхоўскага.

Уночы з чацвергу на пятніцу 30 верасьня некалькі чалавекаў, апраненых у ахвіцэр-

факт затым, што амаль ня ўсе найлепшыя вершы гэтага зборніку, належыць да апошняга з дагэтуль агавораных перыяду (1913—1922 г.), асаблівасць да другой яго паловы (революцыйны час 1917—1922 г.), ня гледзячы на тое, што тут ёсьць цэлая маса вершаў із старэйшых год; звязаныя гэтага ёсьць бясумлеўным доказам няспыняючагася развою поэтычнага таленту Купалавага.

Чарговым, звязаным увагу вершам, ёсьць пяруновы верш п. н. "Свайму народу" (ст. 13), у якім аўтар, рысуючы яскравымі хварбамі сладкую мінуўшчыню і нягодную сучасніць Беларусі, у гарачых славах заклікае народ беларускі да барапы, кажучы:

"...Паўстань і глянь, як звязаў
скрозь вагнішчы,
"Як носяцца ўсясьветных зымен віхры,
"Як на старога быту папялішчи
"Цьвет зацвігае новае зары..."

У вершы гэтым, зъмест якога робіцца больш зразумелым, калі адзначым, што ён паўстай у 1918 г. ў пэрыядзе сусветнай вайны, соціяльных рэволюцый і вызвольных нацыянальных рухаў увесь Еўропе, цікавым ёсьць тое, што Купала тут выступае ў гэтак характэрнай для яго ролі вучыцеля беларускага народа і яго духоўнага павадыра, што звязаўшыся на аднадумным атрыбутам нацыянальнага поэты, якім сиравядліва называецца Купалу.

Далей вызначным ёсьць верш "Валачобні-

скія мундзеры, уварвалася ў гасподу (кватэр) былога міністра скарбу пасла Зыдзяхоўскага, хучучы яго пабіць. Дзеля таго, што Зыдзяхоўскі надта дужы, началася ў цёмнай гасподзе крылавая бітва. У рэзультате п. Зыдзяхоўскі мае рану на галаве ад вытні кольба, выбіты зуб, зъбіта шыю. Як Зыдзяхоўскі ляжаў замлелы, нападаючы зьблі жа ўсю ботамі, так што на грудзёх, нагах, бруху і плячох ёсьць съязг (рад) крылавых съяздоў ад ботаў.

Нападаючыя крычэлі: "Згонім табе ахвоту мяшанца ў вайсковы бюджет".

Як ведама, п. Зыдзяхоўскі быў на цяперашнія сесіі Сойму прадстаўніком эндэцкага клубу і востра крытыкаў ўрад Бартэля.

Польскія газэты ўсе абураны гэтым нападам на п. Зыдзяхоўскага. Абураны й мы Беларусы. Ня можам аднак тутака ня прыпомніць, што Беларусаў б'юць — катуючы тысячамі, б'е паліція і г. п., прозвішчы катаў бываюць блізу заўсёды ўстаноўлены, але катаў ня караць і польскія партыі аб гэтым маўчадз.

Што дзеецца ў съвеце?

Забастоўка вуглякопаў у Англіі.

Забастоўка яшчэ цягнецца, але работнікі на ўсе маглі вытрымаль бяз працы і цяпер працуе іх звыш 60 тыс. чалавекаў. На конфэрэнцыі дэлегатаў саюзу вуглякопаў пастаўлены зрабіць плебісцит сярод вуглякопаў аб вугальніх пропозыціях урадовых.

Немцы дамагаюцца колёніяльнага мандату.

Надовяды была ў Бэрліне конфэрэнцыя саюзу "Ганза". На конфэрэнцыі прынята рэзоляючы рэзвізія пляну Даўса і признаць Нямеччыне колёніяльнага мандату.

Продаж Анатольскай зялезнай дарогі?

З Бэрліна наказуецца, што турэцкі ўрад маніцца выкупіць у Нямеччыны Анатольскую зямлю дарогу за 75 міл. турэцкіх хунтаў.

Вугальна-зялезні трэст.

1-га кастрычніка папісаны ў справе вугальні-зялезнага трэсту паміж Нямеччынай, Францыяй, Бельгіяй і Люксембургам. Умова зроблена на 5 год. Прадбачана ў ёй прыступленне да трэсту Чэхаславаччыны і Польшчы. У гэтай умове Нямеччына і Францыя мусілі зрабіць уступкі на карысць Бельгіі. Уступкі гэтых зробленых коштам Польшчы і Чэхаславаччыны, якім мае быць прызнаны вельмі малы контыгент. На перагаворы ў Парыжы ў справе контыгенту вугальні-зялезнага трэсту ані Польшча ані Чэхаславаччына ня былі запрошаныя.

Што будзе з Данцыгам?

"Journal des Financys" наказуе, што закончаныя француска-амэрыканскага пакту мае настасць пасярэдніе дарогаю развязаныя данцыгскага пытальнія.

Пры разглядзе справы Купен і Мальмэды нямецкая дэлегація дала зразумець, што цікавіца галоўна ўсходнімі граніцамі.

Англія не пярэчыць адданыню Данцыгу Нямеччыне, Францыя таксама гатова была згадзіцца на гэта, каб далі важнаю надгароду польскаму ўраду.

Затое Францыя дастала-б абыянінне, што

кі" (ст. 10); у гэтым сымбалічным вершы, у якім валачобнікам звязаўшыца Беларусы, што "у валачобнікі запісаны судзьбінай...", — цікавіць наўперед сама хворма вершу, поўная нейкага шырокага і зважнага размаху, а так-же настраёв зъмест яго, пранікнты містычнымі поткамі і глыбокім артызмам. Вось яго пачатак:

"Што год, вясной, у дзені, вялікім

[званы],

"Зъбираюцца яны, як буслы ў вырай,
"І йдуць пад вонкы гурмай абарванай
"Набожную жальбу заводзіць шчыра.
"Паны атласны і зрабенія сяляни
"Вітаюць іх, як послаў з таго міру:
"Той кіне съвенчана яйцо, а той —

[мядзяк],

"Як жабракоў іх дарыць свой брат
[і чужак].

А крыху далей, у тым-же вершу ахоплены адчаем над нядоляй свае Бацькаўшчыны поэта пытавецца:

"О ноч! о бескенечны твой над намі ход!
"Калі-ж пакінес ты туманіць наш
народ?"

і на гэнае, магутнае сілай пачуцьця, пытаванье сваё, кінене нязнаным сілам, — не дастае адказу.

Светазар.

(Далей будзе).

нямецкія калёнії ў Амерыццы юробяць націск на амэрыканскі ўрад, каб той згадаіўся на карыснае Францы ўжыццёўленне ўмовы аб даўгох. З гэтага відаць, што Францы хоча сабе ўтаргаваць коштам Польшчы.

Барацьба з опозыцыяй у СРСР.

Барацьба з опозыцыяй у СРСР (Саюз Радавых Соціялістичных Рэспублік) ня сціхае. Есьць чуткі, што Троцкі дастане даўгасрочны (даўгатэрміновы) «вотпук». Вотпук Троцкага звязаўца з дастаньнем політбюро благіх вестак аб выбарах дэлегатаў на прыгатавальныя да 15-й комуністычнай конфэрэнцыі провінціяльная конфэрэнцыя. Быццам асабліва некарысныя выбары комуністычнай большасці на Урале.

Дыктатар дзеля барацьбы з опозыцыяй.

На пропозыцыю Сталіна колегія ОГПУ назначыла апрычонага дыктатара дзеля барацьбы з опозыцыяй: адгэтуль усе справы, што датычаць нагляду за опозыцыяй і барацьбы з ёю будуть у руках Ягады.

Аддаленны і вылучэнны ў ком. партыі.

Вуёвіч сэкретар Спаўкуму Комітэрну моладі за опозыцыянаю пропаганду аддалены з заманага ім становішча.

Вылучаны з ком. партыі за опозыцыянаю агітацыю В. Сыміроў, сябра цэнтральнага комітэту партыі. В. Сыміроў займаў найадказнейшыя ўрады і ў апошнім часе працаваў у Гаспляне. Сыміроў належыў да комуністычнай партыі з 1907 г.

Комуністычнай конфэрэнцыя адкладзена.

Політбюро пастанавіла адкладзіці на 10 дзён усесаюною комуністычнай конфэрэнцыю, што мела быць 15 кастрычніка. Зроблена гэта дзеяла таго, што быццам дэлегатамі на конфэрэнцыю прыйшло значне опозыціянараў.

Проці жыдоўскай коленізацыі.

У Берліне аб'яднаныне Жыдоў-эмігрантаў з СРСР абвесьціла прэтест праці жыдоўскай земляробскай коленізацыі ў Беларусі і Украіне і зварочуеца да жыдоўскіх арганізацый у Эўропе з просьбай не падзізержаваць гэтай згубной для жыдоўскага народу выдумкі радавага ўраду, каторая да добра не давядзе.

Трудна спадзявацца, каб цяперака гэтая адозва мела ўдачу, бо дагэтуль Жыды вельмі захопленыя коленізацыяй.

Гаспадарскі адзьвер.

Аб супалкавых малачарнях.

(Працяг, гл № 30).

Назоў і месцавіцца с. малачарні ўпісуецца ў пратакол і ў статут.

Таксама сябры радзяцца і азначаюць:

1) Акругу дзейнасці с. малачарні:

Расчывы развой с. малачарні ў магчымы толькі пры даплыве малака з шырокімі ваколіцамі. Дзельтаго вокругу дзейнасці павужаць нельга; наадварот, трэба болей хінуцца ў бок яе расшыру і займаць усе вёскі на 8 — 10 км. на ўкола с. малачарні.

2) Вішыню адказнасці сяброву за даўгі супалкі — паруку.

Супалка бяз крэдытаў (павераў і пазыкаў) развязвацца добра ня можа, а без сябраное парука крэдытаў здабыць немагчыма, дык ясна, што сябры паруку і вышыню яе азначаюць павінны канечне. Парука можа быць «пяцерная», ці «дзесяцерна» адносна да паевое сумы.

3) Лічбу сяброву Нагляднае Рады.

Статут с. малачарні вымагае, каб штогоду траціна сяброву Рады выбываала. З гэтага выходзіць, што агульная лічба сяброву мусіць быць дзельбавая на 3. За сяброву Рады можна выбіраць шэсць чалавекаў. Два з іх павінны добра вумець (разумець) рахункі, каб маглі павяраць лікавядзеніе (рахунковасць) супалкі.

Тут пры гутарцы адцемлю, што лічбу сяброву Ураду ўстанаўляе статут з трох асобаў: старшыні, намесніка і скарбніка. На гэтага вельмі адказныя становішчы, трэба выбіраць людзей зацных, прадпрыемскіх і добра пісьменных. Ад таго, як яны пакіруюць суп. малачарні, так яна і пойдзе. Па-

кіруюць разумна, будзе расыці і развязвацца; а пакіруюць блага, будзе зынпадаць і гінуць.

4) Вышыню падбіт. Супалкавая малачарні гэта ё гандлёвае прадпрыемства і як такое без закладнога капіталу абысьціся ня можа. Капітал гэты звязаецца з паёвым складкаў. Сябра супалкі мае абавязак ад кожнае дойнае каровы заплаціць гатовымі грашмі адзін пай. Вышыня падбіт залежыць ад коштага ўладжання малачарні і ад лічбы запісаных кароваў.

Усе гэтыя пастановы адначасова ўпісуюцца ў пратакол і ў параграфы статуту: 1, 2, 7, 14 п. 2, 24 і 40-ты.

Пасыль прынятку статуту арганізаційны сход (зборка) назначае прымовую плату, якая патрэбна на тое, каб аплаціць выдаткі, звязаныя з закладзінамі супалкі; найбольшую суму пазыкі, якую Урад на патрэбы супалкі мог бы пазычыць і напасыльдак падпісце статут. Статут падпісуюць сябры собскаручна ўздесяцергу (10).

Пратакол падпісуеть толькі старшыня сходу, пісар і двох прысутных сябров.

Борзы, а калі магчымы, дык назаўтрае пасыль арганізаційнага сходу, звязаўца сябры Ураду і Нагляднае Рады на супольнае паседжаныне. На першым паседжаньню выбіраецца старшыня Нагляднае Рады, ягоны намеснік і пісар, ды развязаўца справы легалізацыі і пушчэння ў ход малачарні.

Пастановы супольнага паседжаньня ўпісуюцца ў адмысловы пратакол.

М. Ш.

(Далей будзе).

Ліст да Рэдакцыі.

У сувязі з баламутна-дзікой заметкай, надрукаванай панам Паўлюкевічам у яго газэціне «Бел. Слове» ў № 16 аб скліканым ананімна ім-же мітынгу ў Баранавічах 28 мая сёлета, маем гонар прасіць не адмовіцца надрукаваць гэткія радкі:

На мітынгу былі прысутнымі, апрач двух — трох шпікоў п. Паўлюкевіча, — жыхары места Баранавіч і вёсак, каторыя аднаголосна і выбралі старшыню мітынга грам. Аўгена Міткевіча, як усімі паважана грамадзяніна, лічачы пры гэтым п. Паўлюкевіча за чалавека, каторому руки не падаюць, хаця ён яе ўсім нахальна суне.

Маршалка Пілсудскага, каторыя ня любіць падлижнікаў паноў Паўлюкевічаў, прысутныя на мітынгу самі добра ведаюць, каб адносіцца да выпадкаў так, як належыцца, без лякайства.

З пашанай:

Д. Столярчук — радны Магістрату, М. Макарскі, Дзьмітры Палітыка, А. Стэпук, М. Шкляроўскі, М. Галоўка, Г. Праўка, Т. Дрозд, Васілевіч, Кабушка, Барбaryч, Сычук і інш.

НАШАЯ ПОШТА.

Максім Лапацон у Аргентыне: Ліст дасталі, дзякуюць; надрукуюць яго ў № 33. Газета наша ў Амерыку і наагул заграніцу стойць 2 даляры на год. Газету пасылаем. Апрача «Сялянскай Нівы» выходзіць яшчэ «Bielaruskaia Krynica» (адрэс: Вільня, Палацкая 4—10), «Народная Справа» (Віленская 12).

Конах Іван: Ліст дасталі, дзякуюць. Што будзе магчымы, аробім.

Іван Пашкевіч: Газету пасылаем, дамагайцеся на пошце. Грошы прысылайце па крысе.

А. Мелеховец: Газету будзем пасылаць, грошы пачакаем.

Фр. Грышкевіч у Празе: Газету пасылаем, грошы прыслепце, як хто будзе ехаць.

Т. Бычок: Газету пасылаем, грошы пачакаем 1 месяц.

Дасталі:

Ад: кс. Я. Рашэця 4 зал., Бран. Лоўкіса 4 зал., Яна Белюка 3 зал., Андрэя Цікоты 5 зал., Яна Пашкевіча 1 зал., Антона Казака 2 зал.

ЗАГАДКА.

9. 2 слухаюць, 2 нюхаюць, 2 глядзяць, 4 плецчы, 700 сьвішча.
10. Маленькі, крывенкі ўсё поле аблітае.
11. Барані нос лоем аброс.
12. Пятушок бяз кішок.
13. Ляціць у лясок, задраўшы насок.

Адгадкі ў нумары 34. За кожную адгаданую загадку Рэдакцыя дае за паўданы Беларускі Календар на 1927 год.

Гэтама 5 загадак можна адгадаць у працягу 2-х тыдняў.

Адгадак з № 31: 7) гарэх, 8) мяліца.

Апроч памененых у № 31 «Сял. Нівы», патры загадкі, надрукаваны ў № 29, адгадалі: Я. Дэшкоўскі і Яз. Яцкевіч і адну (трэцюю) Я. Казак.

Некаторыя чытари нашыя прыслалі ў Рэдакцыю свае загадкі. Мы відаем гэта, але просьмі: 1) прысылаць толькі беларускія загадкі, 2) пасылаючы загадкі, слапа разам і адгадкі іх. Прысланыя загадкі будуць надрукаваны ў «Сял. Ніве», на жаданье, дык із прызвішчам таго, хто прыслалі.

Просім прысылаць таксама прыказкі і жарты.

Арганізуецца беларускі ХОР

Пры Віленскім Гуртку Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры. Запісавацца ў хор працяг у Беларускай Кнігарні, Завальная 7.

Важна для кожнага!

ХТО НАПІСАЛ чарнілам дзесятак слоў, дадасць сваё імя, прызвішча і адрес, пакажа чысло, месяц і год нарадзінаў, ды ўсё гэта хутка перашле лістом да Хірама-Графалёга А. Васілеўскага. (ВІЛЬНЯ, САСНОВАЯ 5 м. 3), той атрымае падробны аналіз сваіх здольнасцяў, добрых і дрэных бакоў харектару і шмат каўчыніх астролёгічных парадаў.

АНАЛІЗ ВЫСЫЛАЕЦЦА ТОЛЬКІ ПА АТРЫМАНЬНІ З ЗЛОТЫХ.

УВАГА: Жадаючыя навучыца чытаць сымбаліку руکі, могуць выпісаць ілюстр. кніжку А. Васілеўскага «Хіроманія» (папольскому). Высылаетца па атрыманьні 1,70 гр.

ПАТРЭБНЫ ВУЧЫЦЕЛЬ

для беларускай прыватнай школы ў в. Барадзенічах. Едзкай гміны, Браслаўскага павету. КАНДЫДАТЫ павінны неадкладна прыслучаць: дакументы аб вучыцельскай кваліфікацыі, копію пашпарта, або пасъведчанье польскага грамадзянства і жыцця пісці на польскім мове. Адрэс: Вільня, Завальная 7—8, Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры.

БЕЛАРУСКАЯ КНІГАРНЯ

Ст. Станкевіча

Вільня, Вострабрамская вул. № 2.

Прадае ўсялякія беларускія кнігі, а таксама школьнія падручнікі: беларускія, польскія, рожнія школьнія і пісьменныя прылады.

Высылае на правінцыю па атрыманьні належных грошаў, або задатку на менш трэція часці.

ЛЯКАРНЯ Літоускага Т-ва Санітарнае Помачы

Вільня, Віленская вул. 28.

У амбуляторы прымаюць дактары-спэцыялісты: дзіцячыя хвар. ад 11—12 і 3—4 г.; нутраныя хваробы 10—14; хірургічныя 1—2; жаночныя 11—1; вачэй 11—12; вушэй, носа і горла 2—3; зубоў 10—11; скуры і вэнэрічныя 2—3; нэрваў 1—2; у лякарні адзьядзелы: унутраны, хірургічны, гінекалягічны і РАДЗІЛЬНЫ.

— КАБІНЕТ РЭНТГЕНА і ЭЛЕКТРА-МЭДЫЧНЫ. — Лячэнне праменіямі, фатаграфаваныне, прасвятленыне, электрычныя ванны, электрычныя масажы.

АНАЛІТЫЧНАЯ ЛАБАРАТОРИЯ.